

Středoškolská technika 2015

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

DOMÁCÍ NÁSILÍ

aneb Velký problém očima mladé dívky

Eliška Vetýšková

**Gymnázium Chomutov
Mostecká 3000, příspěvková organizace**

Prohlášení

Tímto prohlašuji, že literární dílo pochází z mé vlastní tvorby. Příběh není napsán dle skutečnosti, i když se tak může na první pohled zdát. Osoby, které v něm vystupují, jsou smyšlené. Příběh byl konzultován s principálem chomutovského ochotnického divadla Nahod', Ladjou Dlouhým. Dílo je předlohou k divadelnímu scénáři, který vzniká pod záštitou divadelního spolku.

V Chomutově 13. května 2015

Eliška Vetýšková

Anotace

Tato práce má přiblížit mladé generaci problém, který ohrožuje nejen pár. Jedná se o strašáka s jménem - domácí násilí-. Formou vlastní literární tvorby jsem napsala příběh o dvou lidech, kteří se už nachází v bezútešné situaci. Ocitají se ve stavu, ze kterého již nevede rozumné východisko. Tento příběh vřele doporučuji k přečtení všem těm, kteří mají rádi těžké texty, nad nimiž musí přemýšlet. Dílo má otevřený konec, který dává prostor pro zapojení fantazie posluchače.

Obsah

1. Něco málo o slečně, která seděla za klávesnicí a psala.....	3
2. Jak dílo „Slzy plné naděje“ vznikalo.....	4
2.1. Základní motiv, který mě přiměl napsat tento příběh	
2.2. Možnost rozšíření díla na divadelní scénář	
3. „Slzy plné naděje“	4-6
4. Závěrem pár slov.....	6

1. Něco málo o slečně, která seděla za klávesnicí a psala

Věřím, že jste bystří a vlastně přijdete na to, že je řeč o mně... tedy o Elišce Vetýškové, která má na svědomí celý tento projekt, text nebo dílo. Můžeme tomu říkat více názvy. Vyberte si dle libosti.

PS: Jen jsem nechtěla, aby obsah s prvním bodem „Eliška Vetýšková“ působil příliš samolibě. Taková já totiž nejsem.

Ráda slovíčkařím. To už jste asi poznali. Jsem studentkou gymnázia. To už asi netřeba zmiňovat. Leda, že byste přeskočili hlavičku tohoto textu. (Spolužáci mě nazývají šprtem permanentně, už od první třídy základky. Asi se to už nezmění.) Ve svém rodném městě Chomutově pracuji, již od útlého věku asi 12 let, pro noviny. Je jedno jestli píšu pro soukromé či regionální deníky. Jsem ráda za každý vydaný článek... a že jich je za těch několik let dost. Teď mám své stálé novinářské uplatnění u Chomutovských novin, kde píšu o sportu a o školách. Zvláštní kombinace, že?

Ve svém volném čase jsem našla zalíbení na prknech, která znamenají svět. Dále moderuji různé akce či festivaly. Hraji u ochotnického divadla Nahod', kde nově od toho to školního roku působím jako režisérka a scenáristka vážnějších her. Proč vážnějších? Neutápím se v nějakých depresích, jen mi tento žánr sedí víc. Miluji na vážných hrách to kouzlo, že divák musí přemýšlet, na rozdíl od komedií, kde se pouze směje vtipným průpovídkám. U smutnějších her si musí všimnout divák mimiky obličeje u herce či herečky. Když je herec hercem dobrým, dokáže na publikum přenést náladu, kterou odevzdává v podobě hereckého výkonu.

Ráda pracuji s lidmi. Jsem velice komunikativní a společenská. Myslím, že to o mně vypovídají mé zájmy. A kdo by se před pár lety nadál, že z úspěšné plavkyně bude novinářka? Herečka? Spisovatelka? To jsou spíše ideály, kterým bych se chtěla přiblížit někdy v budoucnu.

Je to historie, ale patří to k mé tvorbě. Dříve jsem závodně plavala za jeden z nejlepších týmů České republiky, TJ Slavia Chomutov. Osud to tak asi nechtěl a já plavat přestala kvůli zdravotním komplikacím s koleny. Večery najednou byly bez tréninků dlouhé a hele... začala jsem psát. A lidem se to začalo líbit. Přišla různá ocenění v celostátních soutěžích, Chomutovském Kalamáři, ve škole či v mezinárodní soutěži Příběhy 20. století... ale na to se nehraje.

Pro mě je nejdůležitější u psaní ten dobrý pocit, který mám. Když někdy vydám knížku, tak ať. Co se má stát, se stane.

A můj sen? Studovat žurnalistiku na vysoké škole a být šťastná. Jsem i trochu bláhová, že? Ale to by měl být alespoň malinko každý. Je třeba si přeci udržet zdravý rozum... a pro spisovatele a novináře to platí dvojnásob.!

2. Jak dílo „Slzy plné naděje“ vznikalo

Jak píšu? Myšlenka se mi nějakou tu dobu převaluje v hlavě. Srdce řve, ať začnu psát, ale rozum si nedá říct. Ten čeká, až myšlenka uzraje.

Každopádně toto dílo bylo výjimka. Bum. Rána z čistého nebe. Bylo to, jako kdyby se mi rozsvítila ta malá žárovička v hlavě. „To je ono. Kde mám papír. Musím to napsat, co nejrychleji, než to bude zase pryč...“

2.1. Základní motiv, který mě přiměl napsat tento příběh

Jak jste si přečetli, všechno bylo spontánní. Žádná velká logika. Postupem času se mi začala dávat dohromady velká spousta souvislostí, která na první pohled neměla nic společného. Televize, divadlo, láska, naděje, prevence... násilí. Těchto pár hesel a předmětů z každodenního života mě přimělo se zamyslet nad tak závažnou věcí, jako je domácí násilí.

Nikdy jsem si jím neprošla a doufám, že ani neprojdou. Každopádně když se koukám na vztahy mých kamarádek, jen věřím za ně, že si tímto typem násilí taktéž nikdy neprojdou. A když ano, včasná pomoc pomáhá. Na skoro každou nemoc přeci existuje lék. Ať je to komunikace nebo policie či Linka důvěry...

„Slzy plné naděje“ bych tedy ráda věnovala všem dívkám, které se obviňují za chyby svého přítele, který si jich neváží. Prosím, přestaňte být slepé ... a sundejte růžové brýle zamilovanosti. Mohlo by to totiž špatně dopadnout...

2.2. Možnost rozšíření díla na divadelní scénář

Jsem strašně ráda, že jsem členem divadla, které mi poskytuje tolik podpory a možností jak se rozvíjet. „Slzy plné naděje“ se snad už v příštím roce dočkají přepsání do divadelního scénáře. Již teď Vás zvou na jejich premiéru, která se snad bude konat podle plánu za rok.

3. „Slzy plné naděje“

A teď samotné dílo... pohodlně se usadte a hltejte slova jako horkou čokoládu. Jen pozor, ať si nespálíte jazyk!

Už? Slyšela jsem dobře? Zavírám oči... a počítám ... raz, dva, tři ... Ne, nemýlím se. Už je doma. Spínám marně své ruce v pěsti. Doufám, že má aspoň dobrou náladu nebo nemá? Dopadne to jako minule? Myšlenky lítají po místnosti jak splašené.

Slyším, jak si zouvá boty. Jak mělce dýchá. Proč mělce dýchá? Je rozzlobený nebo pouze vybíhal schody? Na pár vteřin zavírám oči a věřím v to, že opět někdy přijde ten muž, kterého jsem si vzala. Toho, který mě slíbil věčnou věrnost, lásku ve zdraví i v nemoci. Proč musel odejít? Proč ho musel nahradit ten surovec, tyran, které ho i přes všechny ty rány a bolest ... miluji... i přesto všechno je to pořád ten pravý muž mého života nebo ne...? Nežila jsem jen celou dobu v iluzi?

Z mých smutných myšlenek mě vyruší on. Můj zrak se nejprve upře k jeho obličejí. Nevidím žádné známky agrese nebo špatné nálady. Můj zrak pozvolně přechází k jeho ruce, kde drží

flašku. Flašku rumu. Takže pil. On zase pil. Nevím, jestli se mám zvednout ze židle. Cítím se jako přikovaná. Co udělá? Zmlátí mě jako minule, nebo bude dělat, že se nic neděje a my jsme vcelku normální manželé?

„Ahoj,“ vymámí se ze sebe ten opilec.

Otáčím na něj svůj zrak. Snažím se trochu schovávat a nenastavovat mu tvář... třeba by toho hned využil.

„Ahoj,“ řeknu schovávajíc se za prameny vlasů, které mi jdou přes obličej: „Jak dopadla ta nová práce? Vzali tě? Měl jsi dobré zkušenosti a vůbec všechny předpoklady pro tu funkci...“ z mého trapného monologu mě vyruší jeho podnapilý hlas.

„Nevzali mě. Prý na ně nepůsobím moc dobrým dojmem. Víš, jaké to je, když musíš zapadat do kolonky. Musíš být jak sériový panáček. Dobře vypadat. Nemít žádné zlovyky. Přesně odpovídat jejich představám,“ dořekl.

Vyrazil mi tím dech. Vypadá to, že mu je to celkem líto, že očekával od sebe víc, že by ta jiskřička z jeho očí přeci jenom nezmizela, že by...? Vtom mě jeho hlas přerušil.

„Nic nemá cenu. Nějaká práce, kdo ji potřebuje. Kdo? Já ne. Já nikoho nepotřebuju ke svému životu. Ani tebe.“

Rozpřahuje svou ruku. Začnu se choulit do klubička, aby sílu jeho rány nepocítila jen moje tvář, kterou už pár měsíců zdobí nevábne podlitiny všech barev. Každým okamžikem ji očekávám. Nevidím v tom něco divného, něco jiného. Je to pro mě řehole, když vtom... svou ruku vztahuje nazpět a spíná ji v pěst. Chvilku jen mlčky kouká z okna. Po chvíli pokračuje ve své rozpravě o životě.

„Co je vlastně život? Souběh minut, hodin, dnů, roků... a co z toho. Nejlepší jsou stejně drogy, sex a rock and roll, jak hlásali naši bratři. Víš, co je smysl života? Život nespoutaný, plný dobrodružství a napětí. Ne tohle živoření. Od svítání do setmění v práci...“

Nepoznávám ho. Nepoznávám ho. Jak takový pijan dokáže takhle mluvit. Mít takové názory? Nejsem v tomhle vztahu nakonec ta špatná já? Třeba já vyvolávám všechny naše hádky a spory. Já si říkám o ty facky, kopance... On se mě snaží jen vychovat. Já jsem vlastně tak nemožná, tak prázdná. On má ten správný pohled na svět. Naše boje jsou tedy pouze mými boji? Mými boji proti jeho správným rozhodnutím?

Pamatuju si, jak jsme se seznámili. Tak opatrně po mě pokukoval. Schovával svoji tvář za nevinnými úsměvy a já mu ty jeho úsměvy oplácela. Připadala jsem si tak krásná, sebevědomá... a co ze mě teď zbylo? Čím jsem teď? Čím jsem se stala? Proměnila jsem se mu před očima... Tady to je. Tady je ta chyba. Má mít ve mně oporu... a on ji s každým novým dnem spíše ztrácí.

Copak já... Já jsem ta špatná!... nepřetržitě si to všechno opakuji v hlavě a začínám potichu vzlykat. Vzpomínám na první den, kdy jsme se viděli, první polibek, první vášnivou noc... Vzlykám, ne, já brečím, potichu... Proč potichu? Protože nahlas brečí jen zbabělci. Ano, toto taky hlásá můj milovaný muž a navíc, kdyby uviděl moje slzy, koledovala bych si.

„ Co je? Ty snad brečíš?“ prudce odhrnuje moje vlasy a chytá do ruky můj obličej. Z očí mi tryskají slzy. Jeho stisk je tak uklidňující a přitom chladný.

„ Odpověz? Máš k tomu nějaký důvod snad? Starám se o tebe. Máš se jako v bavlnce a ty si toho nevážíš. Prostě ti to je úplně jedno. Přijdu domu... a ty mlčíš nebo brečíš. Proč? Snažím si sehnat práci a vůbec. Víš, jak je to sakra těžký... víš to?

Neodpovídám mu, protože by moje slova v téhle situaci stejně neměla smysl.

„ Čůzo! Čůzo jedna nevděčná! Ty ani nevíš, jak je těžký být s někým, jako jsi ty. Jsi naprosto jiná než ostatní. Být s tebou i bez tebe je utrpení, nesnáším ty tvoje pohledy. Nesnáším tě, víš to?“

První facka. Druhá, třetí ... s každou fackou navíc v sobě nacházím větší statečnost. Něco mi říká, abych se vzepřela a něco abych zůstala tou obětí. Z úst mi vychází rozhodné – „ TO STACÍ!“

„ To bolí. Nechápeš to? To bolí. Surovče! Piješ po nocích v barech a k ránu se vracíš vždycky se stejnou výmluvou. Sháněl jsem práci, nic nevyšlo ... mrzí mě to. Tak proč piješ? Aby si utopil svůj vztek a nenávisť k dnešní společnosti. Myslíš, že to něco vyřeší? Že všechno bude dobré po pár pivech. Jsi naivní, naivní jako já, když jsem si tě brala.“

„ Jak se vůbec opovažuješ něco takového říct. Krávo. Nemáš žádnou cenu. Žádnou.“

Svůj pásek si vytahuje z pasu a začíná mě mlátit. Nejdřív mě silnou fackou shazuje ze židle. Prudce dopadám na zem, která jako by se po mě natahovala a chtěla mě pohltit. Tvrdě dopadám na tu studenou podlahu.

Choulím se do klubíčka, abych se schovala před jeho kopanci, které mě nebolí. Zvykla jsem si. Trvá to snad hodinu. Jeho kopance jsou v průběhu minut slabší a slabší. Už se vybíjí, už bude konec... Neprotestuji, jen schoulená v klubíčku čekám na to, kdy bude konec.

Najednou bolest přestává. Manžel nade mnou stojí a jen se na mne dívá. Opatrně si dávám ruce pryč z obličeje. Kouká se na mne prázdňým výrazem. Beze slov odchází.

Kam jde? Kdy přijde? Vráti se ještě někdy? Jde zase pít? Vysílením se mi podlamují ruce a já opět dopadám na podlahu. A opakuji si jeho slova: „ Co je to vlastně život? ... Souhra minut, dní ...

4. Závěrem pár slov

Silně věřím a doufám, že vás příběh zasáhl. Možná jste se cítili na chvílku zlomení, možná jste se poznali a možná jste četli jen tak naoko, ale děkuji. Domácí násilí je velkým problémem dnešní civilizace. Muži nevědí, jak se chovat k ženám, a ženy nemají ponětí, jak se chovat k mužům. Základem všeho je komunikace. Říká se, že jedno gesto je tisíc slov. Máte možnost volby, jak řešit problémy.

Necháte si dát „jednu facku“, nebo to raději s partnerem vyřešíte. Je to na vás. Já volím raději tisíc slov.

Monokl není totiž součástí ženské krásy...